

Tekststructuur

Teksten hebben een bepaalde structuur. De structuur van een tekst laat zien hoe de tekst in elkaar zit. Er zijn verschillende tekststructuren. Hieronder staan de meest voorkomende. Bij elke structuur staat een toelichting of voorbeeld met de belangrijkste bijbehorende signaalwoorden. (Teksten bestaan soms uit meerdere structuren).

Opsommingstructuur

In een tekst met een opsommende structuur staan signaalwoorden als: **eerst, daarna, tot slot**. Eerst was er de economische crisis in de dertiger jaren, daarna volgde

Middel-doelstructuur

Een tekst waarin diverse middelen worden genoemd om een bepaald doel te bereiken, bevat signaalwoorden als: **om** en **door middel van**.

Voorbeeld: Een voorlichtingsbrochure legt uit wat je moet doen **om** docent Nederlands te worden.

Probleem - oplossing structuur

Een tekst waarin de signaalwoorden: **probleem** en **oplossing** voorkomen.

Voorbeeld: In de inleiding wordt het **probleem** aangekaart, vervolgens worden in het middenstuk per alinea **oplossingen** genoemd en uitgewerkt. Hier kunnen **oorzaak** en **gevolg** ook signaalwoorden zijn. Deze structuur zie je soms in een beschouwing.

Oorzaak - gevolgstructuur

Bij de tekststructuur oorzaak-gevolg kom je de woorden **oorzaak** en **gevolg** tegen. Samen met het woord **doordat**. Voorbeeld: ***Doordat** het zo hard waait, vliegen de takken in het rond*. Het woord *doordat* verwijst naar een oorzaak van iets. Een oorzaak ontstaat nooit door menselijk handelen, want dan noem je het een reden. Een oorzaak-gevolgstructuur gaat vaak samen met een probleem-oplossingstructuur. Daarom kun je hier de signaalwoorden **probleem** en **oplossing** tegenkomen

Redengevende structuur

Bij een redengevend verband gebruik je niet het woord *doordat*, maar het woord *omdat*. ***Omdat** ik rood niet mooi vind, heb ik dat jurkje niet gekocht*. Andere signaalwoorden die bij een redengevend verband horen, zijn: **omdat, want, daarom**. *Voor roeien heb je sterke arm- en beenspieren nodig;*

daarom doe ik veel aan krachttraining.

Argumentatiestructuur

In de inleiding wordt een standpunt gegeven over een bepaald onderwerp. In het middenstuk volgen de argument(en) (voor en tegen met weerlegging) voor je standpunt. In het slot herhaalt de schrijver zijn standpunt. Signaalwoorden zijn redengevende woorden als : **daarom, omdat, want**. Maar ook woordgroepen als: **ik ben van mening dat**. Dit verband kom je tegen in meninggevende én betogende teksten.

Overeenkomst - verschilstructuur

In deze structuur worden twee of meer elementen met elkaar vergeleken. Zowel de verschillen als de overeenkomsten worden in de vergelijking genoemd. In deze structuur staan vaak signaalwoorden als: **net zo, evenals, zowel, daarentegen, in tegenstelling tot, tussen, verschil, overeenkomst**.

Vraag - antwoordstructuur

In deze structuur wordt bijvoorbeeld een onderzoeksvraag gesteld. De resultaten van het onderzoek zijn dan de antwoorden op de vraag. Opvallend in deze structuur is dat er een vraag gesteld wordt. Vervolgens worden er antwoorden gegeven en uiteindelijk wordt een conclusie getrokken. Signaalwoorden kunnen zijn; **het blijkt dat, uit onderzoek is gebleken, onderzoek heeft aangetoond dat**. Deze structuur komt nogal eens voor in een uiteenzetting. Ook zie je het soms terug in een beschouwing.

Voor- en nadelenstructuur

In de inleiding wordt een onderwerp genoemd, vaak in de vorm van een vraag. In het middenstuk volgt dan een toelichting op de voordelen en de nadelen. In het slot komen de **voor-** en **nadelen** terug in de vorm van een samenvatting. Deze structuur komt nogal eens voor in een uiteenzetting en in een beschouwing. (**aan de ene kant, aan de andere kant**)

Vroeger en nu-structuur

In de inleiding wordt het onderwerp genoemd en in het middenstuk

wordt uitgelegd hoe de situatie vroeger was en hoe de situatie nu is.
Vervolgens wordt in het slot dan een toekomstverwachting gedaan. Deze
structuur zie je vaak terug in een uiteenzetting en een beschouwing.